

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617213835
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7617213835.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a sudkýň JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Olgy Mičietovej, v právnej veci žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., IČO: 47 967 692, Bratislava, Vajnorská 100/A, právne zastúpený JUDr. Oskarom Chnápkom, advokátom Banská Bystrica, Komenského 3, proti žalovanému J. E., nar. XX. X.XXXX, A. nad X. XX, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou - Ján Buroci, s. r. o., Spišská Nová Ves, Za Šestnástkou 17, o zaplatenie 833,22 eura s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku 7Csp/262/2017-225 z 4.11.2019 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku I. do sumy 192,88 eura spolu s prísl. a v prevyšujúcej vyhovujúcej časti ho mení tak, že žalobu nad sumu 192,88 eura s prísl. zamietá.

II. Žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 54%.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) v poradí tretím rozsudkom rozhodol, že I. žalovaný je povinný do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 227,12 eura s 5,15 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 227,12 eura od 22. 7. 2014 až do zaplatenia, II. v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol a III. priznal žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 70,74 %, o ktorých výške rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V odôvodnení rozsudku o.i. uviedol, že žalobca sa svojou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 833,22 eura spolu s príslušenstvom a k náhrade trov konania a čím žalobu odôvodnil, že 1.8.2017 vydal platobný rozkaz, proti ktorému žalovaný podal v zákonnej lehote odôvodnený odpor a zároveň vzniesol námietku premlčania svojho dlhu voči žalobcovi s odôvodnením, že žaloba bola podaná 17.7.2017, teda po uplynutí 3-ročnej premlčacej lehoty s poukazom na to, že splatnosť celého dlhu nastala 7.7.2014, kedy bol dlh evidovaný vo výške 801,05 eur a ďalej navrhoval žalobu zamietnuť aj z dôvodu, že žalobca pri uzatváraní úverovej zmluvy nepostupoval v zmysle § 9 ods.2 z. č. 129/2010 Z. z., a to neuviedol: a) druh spotrebiteľského úveru, j) nesprávne uviedol ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

2.1. Žalobca v písomnom vyjadrení k odporu nesúhlasil s tvrdením žalovaného, že nárok žalobcu voči žalovanému je premlčaný. Má zato, že premlčacia doba nezačala plynúť 7.7.2014, ale až 21.7.2014, že žalovaný doposiaľ nevrátil ani len istinu poskytnutého úveru a nesúhlasil s tvrdením žalovaného, ktorý uvádza, že je nesprávny údaj o RPMN, k čomu predložil listinu s výpočtom RPMN podľa vzorca uvedeného v prílohe Zákona o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého je hodnota RPMN vypočítaná

správne. Uviedol, že žalovaný celkovo uhradil sumu vo výške 772,88 eur, ktorá bola v zmysle Zmluvy o úvere v spojení s Obchodnými podmienkami započítaná tak, že suma 79,12 eur bola započítaná na poplatky, suma 526,98 eur na zmluvné úroky a úroky z omeškania a suma 166,78 eur na istinu.

2.2.Súd vykonal dokazovanie s listinnými dôkazmi Zmluvou o splátkovom úvere, Obchodnými podmienkami pre úver, Zmluvou o postúpení pohľadávok č. III/2017 z 13.6.2017, oznámením o postúpení pohľadávky, aktuálnym stavom úveru ku dňu 7.6.2017, výzvou na úhradu dlžnej sumy s priloženou doručenkou a výzvou na splnenie dlžnej časti úveru z 19.6.2014 a po zistení skutkového stavu a právnom posúdení žalovaným vznesenej námietky premlčania rozsudkom zo 10.1.2018 žalobu zamietol. S poukazom na § 100 ods.1 a § 101 OZ konštatoval, že 3-ročná premlčacia doba na uplatnenie práva žalobcovi začala plynúť 8.7.2014, teda odo dňa nasledujúceho po splatnosti celého dlhu. Keďže žalobca podal žalobu 17.7.2017 a 3-ročná premlčacia doba uplynula 8.7.2017, takže nárok žalobcu je premlčaný.

2.3.Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie, nakoľko sa nestotožnil s právnym posúdením vznesenej námietky premlčania.

2.4.Uznesením Krajského súdu v Košiciach bol rozsudok tunajšieho súdu zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Odvolací súd konštatoval, že žaloba bola podaná v zákonnej 3-ročnej premlčacej lehote, nakoľko premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo objektívne vykonať (uplatniť) po prvý raz, pričom týmto dňom je deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním návrhu na súde. S poukazom na § 563 OZ predčasná splatnosť celého úveru v dôsledku riadneho neplnenia splátok nastala 7.7.2014, avšak na plnenie celého zosplatneného dlhu veriteľ poskytol dlžníkovi dodatočnú lehotu na plnenie, takže reálna splatnosť zosplatneného dlhu nastala až posledným dňom lehoty na plnenie, takže k premlčaniu by došlo až dňom 22.7.2017 (žaloba bola podaná 17.7.2017).

2.5.V intenciách odôvodnenia zrušujúceho uznesenia krajského súdu súd vec opätovne prejednal a vo veci po vyhlásení uznesenia o ukončení dokazovania rozhodol rozsudkom z 3.12.2018. Predmetným rozsudkom určil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 227,12 eura s 5,15 % úrokom z omeškania ročne z uvedenej dlžnej sumy od 22.7.2014 až do zaplatenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 77,74 % voči žalobcovi. Rozhodol tak potom, čo z výsledkov dokazovania vzal za preukázané, že predmetná úverová zmluva nemá všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a z dôvodu, že je v nej nesprávne uvedená RPMN a výška ročnej úrokovej sadzby. Nakoľko v zmluve absentujú správne údaje o týchto hodnotách, predmetný spotrebiteľský úver súd vyhodnotil v zmysle § 11 ods.1 v spojení s § 9 ods.2 z. č. 129/2010 Z. z. za bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného dôvodu má žalobca nárok na zaplatenie neuhradenej časti istiny poskytnutého úveru vo výške 227,12 eur (úver bol poskytnutý vo výške 1 000,- eur, žalovaný uhradil žalobcovi sumu 772,88 eur). V prevyšujúcej časti, ako aj v časti príslušenstva z nezákonne požadovanej sumy, súd žalobu zamietol.

2.6.Proti vyššie uvedenému rozsudku podal žalovaný odvolanie, v ktorom uviedol, že súd prvej inštancie svojím postupom mu odňal jeho procesné práva v zmysle § 365 ods.2 písm. b/ CSP, keď vo veci rozhodol na pojednávaní 3.12.2018, pričom predvolanie na toto pojednávanie bolo právnenmu zástupcovi žalovaného doručené až 4.12.2018, pričom k uvedenému tvrdeniu priložil elektronickú doručenkou zo 4.12.2018. Ďalej uviedol, že napadnutý rozsudok je nesprávny z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia začiatku plynutia premlčania s poukazom na § 103 OZ, ktorý upravuje začiatok plynutia premlčacej doby, k čomu poukázal príkladne na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/44/2018 zo 14.8.2018.

2.7.Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/120/2019 bol rozsudok súdu prvej inštancie zrušený, nakoľko súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane (žalovanému), aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, preto vec bola vrátená na ďalšie konanie z dôvodu, že žalovanému nebolo riadne a včas doručené predvolanie na pojednávanie, ktoré sa konalo 3.12.2018, ktoré bolo právnenmu zástupcovi žalovaného doručené 4.12.2018.

2.8.V intenciách odôvodnenia zrušujúceho uznesenia krajského súdu súd opätovne konal nariadením pojednávania na 4.11.2019, ktoré bolo právnenmu zástupcovi žalovaného doručené 10.10.2019 a právnenmu zástupcovi žalobcu 9.10.2019.

2.9.Súd pri opätovnom právnom posúdení nároku žalobcu vychádzal z dokazovania vykonaného v predošlých konaniach, právnom posúdení žalovaným vznesenej námietky premlčania, ktorá nie je dôvodná, žalobe čiastočne vyhovel, a to čo do zaplatenia sumy 227,12 eur a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol ako nedôvodnú citujúc znenie § 52 ods.1,2,3,4, § 53 ods.1 OZ platnom v čase uzavretia zmluvy, § 2 písm. a/, b/ d/, § 1 ods.1,2, § 9 ods.2 písm. a/, i/, j/, k/, § 11 ods. 1 písm. b/ z. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, platnom v čase uzavretia zmluvy, § 100 ods.1, § 101, § 563, § 565 OZ,

článku 3 ods.1,2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 a zistil, že 15.5.2012 bola medzi Poštovou bankou, a.s., Bratislava ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere č. 5323049512, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške eur 1 000,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 72 mesačných splátkach po 28,- eur. Celkové náklady úveru boli vo výške 897,54 eur, dátum konečnej splatnosti 15.5.2018, dátum prvej splátky 15.6.2012 pri úrokovej sadzbe 25,50 %, priemernej RPMN 26,58 % a RPMN banky 28,70 %. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. S./2017 z 13.6.2017 uzavretou medzi postupcom Poštová banka, a.s., Bratislava a postupníkom žalobcom bola pohľadávka voči žalovanému postúpená žalobcovi. Pohľadávka v čase postúpenia predstavovala istinu s príslušenstvom vo výške, akej sa domáha žalobca v žalobnom návrhu. Postúpenie pohľadávky bolo žalobcom oznámené žalovanému listom z 19.6.2017. Listom - výzvou na úhradu dlžnej sumy zo 7.7.2014 právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 7.7.2014 a vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 833,22 eur, úroku vo výške 80,79 eur, poplatkov za upomienky 39,28 eur, teda spolu vo výške 953,29 eur. Žalovaný prevzal výzvu dňa 10.7.2014, napriek tomu však k zaplateniu nesplatenej časti úveru nepristúpil. Žalobca sa preto domáha zaplatenia dlžnej istiny s príslušenstvom predmetnou žalobou, ktorá bola podaná v zákonnej 3-ročnej premlčacej lehote (ako už bolo konštatované v zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/83/2018 bod 26. až 30.), s ktorým stanoviskom súd sa v celom rozsahu pri opätovnom posúdení námietky premlčania stotožňuje a je ním v tomto konaní v celom rozsahu viazaný. Súd zotrváva na tomto stanovisku aj napriek odlišnému právnomu posúdeniu vznesenej námietky premlčania v obdobnom spore v konaní vedenom na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 6Co/44/2018, na ktorý právny zástupca žalovaného v tomto konaní odkazuje. Po zistení, že žaloba bola podaná v zákonnej 3-ročnej premlčacej lehote, súd vykonaným dokazovaním vzal preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola 15.5.2012 uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou. Z obsahu zmluvy je totiž zrejmé, že sa jedná o formulárovú (typovú) zmluvu pripravenú vopred predchodcom žalobcu, ktorej obsah nemal žalovaný možnosť reálne ovplyvniť alebo pozmeniť. Zmluvu uzatvoril žalovaný ako nepodnikateľ. Zmluva je písaná malým nahusteným písmom a ide o pomerne dlhý text obsahujúci množstvo odbornej právnej terminológie. Úverová zmluva uzatvorená medzi predchodcom žalobcu a žalovaným je aj absolútnym obchodom v zmysle § 261 ods.3 písm. d/ Obchodného zákonníka. Keďže ide aj o spotrebiteľský úver, ktorý je regulovaný osobitnou úpravou, a to z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platnom v čase uzavretia zmluvy v spojení s úpravou uvedenou v § 52 a nasledujúcich OZ, súd v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa na tieto vzťahy aplikoval právnu úpravu uvedenú v Občianskom zákonníku. Dokazovaním bolo tiež preukázané, že na základe uvedenej zmluvy mal byť predchodcom žalobcu žalovanému poskytnutý úver vo výške 1 000,- eur. Žalovaný mal podľa uzavretej zmluvy, zaplatiť celkovo sumu 2 016,- eur (72 mesačných splátok krát 28,- eur). Nárok žalobcu pozostáva z nesplatenej časti úveru, ktorú žalobca vyčíslil na istinu 833,22 eur s prísl. Tieto skutočnosti neboli medzi stranami sporu sporné. Sporné bolo tvrdenie žalovaného v odpore, že predmetný spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov s poukazom na § 9 ods.2 písm. a/, i/, j/, k/ z. č. 129/2010 Z. z. platného a účinného ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, preto podrobil predmetnú spotrebiteľskú zmluvu preskúmaniu v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Po preskúmaní Zmluvy o úvere uzatvorenej medzi stranami sporu v zmysle vyššie citovaných ustanovení súd dospel k záveru, že predmetná zmluva nemá všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V predloženej úverovej zmluve je uvedená ročná percentuálna miera nákladov banky vo výške 28,70 %. Takýto údaj súd po prepočte za použitia interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN považuje za nesprávny, uvedený v neprospech spotrebiteľa. Súd má zato, že RPMN má byť bankou uvedená presne a určito, nakoľko táto predstavuje celkové náklady spojené s úverom, a teda do jej výpočtu sa zahŕňa nielen výška úrokovej sadzby, ale aj výška ostatných poplatkov spojených s úverom a pre spotrebiteľa ide o najdôležitejší údaj, keďže mu umožňuje najjednoduchšie porovnanie ceny jednotlivých spotrebiteľských úverov. Vzhľadom na to ročnú percentuálnu mieru nákladov tak, ako je uvedená v zmluve uzavretej medzi účastníkmi nie je možné rešpektovať. Súd zistil, že nesprávny výpočet RPMN žalovaným spočíval v tom, že do konečného výpočtu neboli započítané všetky splátky. Takýto výpočet RPMN nie je v súlade ani so smernicou 2008/48/ES z 23.4.2008, v ktorej sa vyslovene uvádza, že celkové náklady spotrebiteľa zahŕňajú všetky náklady súvisiace so Zmluvou o úvere. Správna RPMN poskytnutého úveru podľa prepočtu prostredníctvom interaktívnej kalkulačky je vo výške 29,57 % a nie právnym predchodcom žalobcu uvedená výška 28,70 %. Súd teda v závere konštatuje, že v Zmluve uvedený údaj o hodnote RPMN je nesprávny, žalovaný ako spotrebiteľ, bol uvedený do omylu a vyvolalo to u neho domnienku výhodnosti úveru, čím bolo narušené ekonomické správanie spotrebiteľa. Súd má zato, že „žalovaný“ zámerne uviedol do zmluvy nižšiu výšku RPMN v porovnaní s jej skutočnou hodnotou vypočítanou podľa výšky úveru a hlavne podľa počtu a výšky splátok. Zákonodarca jednoznačne stanovil

povinnosť subjektu poskytujúceho spotrebiteľský úver uviesť v zmluve presný údaj o hodnote RPMN, pričom na túto povinnosť poukazujú opakovane súdy SR v rámci svojich rozhodnutí. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je preukázané, že v predmetnej Zmluve absentuje správny údaj o hodnote RPMN, a preto predmetný spotrebiteľský úver sa považuje v zmysle § 11 ods.1 písm. b/ v spojení s § 9 ods.2 písm. j/ z. č. 129/2010 Z. z. za bezúročný a bez poplatkov. Úver je bezúročný a bez poplatkov aj z ďalšieho dôvodu, a to nesprávne uvedenej výšky úrokovej sadzby v predmetnej zmluve vo výške 25,50 % ročne, ktorá je uvedená v neprospech spotrebiteľa. Táto výška nezodpovedá výška priemernej úrokovej miery úverov peňažných ústavov v čase uzavretia predmetnej Zmluvy. Podľa tabuľky priemerných úrokových mier z úverov obchodných bánk uverejnenej na internetovej stránke Národnej banky Slovenska, bola priemerná hodnota ročnej úrokovej sadzby pre podobné typy úverov so začiatočnou fixáciou úrokovej sadzby v mesiaci máj 2012 vo výške 13,84 %. V zmysle Zmluvy je dohodnutá ročná úroková sadzba 25,50 %, čo nie je v súlade s § 39 OZ. Keďže dohodnutá výška úrokovej sadzby značne prevyšuje mieru z úverov obchodných bánk v čase uzavretia predmetných zmlúv, právny úkon je v tejto časti neplatný a zároveň má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru podľa § 11 ods.1 písm. b/ v spojení s § 9 ods.2 písm. i/ z. č. 129/2010 Z. z. platného a účinného ku dňu uzavretia úverovej zmluvy (k 15.5.2012).

2.10.K tvrdeniu žalovaného v odpore, a to, že predmetný spotrebiteľský úver je v rozpore s § 9 ods.2 písm. a/ z. č. 129/2010 Z. z., teda že nie je uvedený druh spotrebiteľského úveru, s týmto tvrdením sa súd nestotožňuje, poukazuje na text samotnej úverovej zmluvy, kde je uvedený druh úveru hneď v záhlaví Zmluvy označenom ako „zmluva o úvere dostupná pôžička“, ako aj v samotnom čl. S. Zmluvy označenom ako „Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia). Na základe uvedeného je zrejmé, že nie je pravdivé tvrdenie žalovaného, že v zmluve absentuje údaj týkajúci sa druhu spotrebiteľského úveru, takže v danom prípade nie je úver bezúročný a bez poplatkov pre rozpor s ustanovením § 9 ods.2 písm. a/ citovaného zákona. Pokiaľ sa týka namietanej absencie údajov o výške, počte a termíne splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, v tomto súd poukazuje na Rozsudok Súdneho tvora (tretia komora) z 9. novembra 2016, sp. zn. C-42/2015, týkajúci sa výkladu článku 1, článku 3 písm. m/, článku 10 ods. 1 a 2, článku 22 ods. 1 a článku 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS vo veci Home Credit Slovakia, a.s., a Klárou Biróovou, ktorým sú slovenské súdy viazané.

2.11.Žalobca sa predmetnou žalobou domáhal od žalovaného zaplataenia dlžnej časti nesplateného úveru vo výške 833,22 eur s prísl.. Dokazovaním súd vzal za preukázané, že predmetný úver je z dôvodu nesprávne uvedenej výšky RPMN a výšky ročnej úrokovej sadzby bezúročný a bez poplatkov, preto žalobca má nárok len na zaplataenie zvyšnej časti istiny poskytnutého úveru. Úver bol žalovanému poskytnutý vo výške 1 000,- eur, podľa dôkazných listín predložených žalobcom, a to predpisu splátok a aktuálneho stavu úveru ku dňu 7. 6. 2017, žalovaný uhradil žalobcovi sumu vo výške 772,88 eur. Žalobca má teda nárok na istinu, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom 1.000,- eur mínus splatenou časťou 772,88 eur, čo činí 227,12 eur. V tejto časti súd žalobe vyhovel a v prevyšujúcej časti, ako aj v časti príslušenstva z nezákonne požadovanej sumy súd žalobu zamietol.

2.12.Žalobcovi priznal úrok z omeškania podľa § 517 ods.2 OZ v spojení s § 3 nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z. len zákonný úrok z omeškania z priznanej sumy vo výške 5,15 % od 22.7.2014, teda odo dňa nasledujúceho po dni, kedy sa žalobca, ako veriteľ, mohol prvýkrát domáhať zaplataenia dlhu od žalovaného, ako dlžníka. K uvedenému dátumu bola základná úroková sadzba ECB vo výške 0,15 %, a od 1. 2. 2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, preto má žalobca nárok na úrok z omeškania vo výške 5,15 %.

2.13.O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods.1,2, § 262 ods.1 CSP a keďže žalobca sa domáhal zaplataenia istiny spolu s vyčíslenými úrokmi z omeškania sumou vo výške 1 550,83 eur. Úspešný bol vo výške 227,12 eur, čo predstavuje 14,63 %. V konaní bol teda vo väčšom rozsahu úspešný žalovaný. Úspech žalovaného bol vo výške 85,37 %, má teda právo na náhradu trov konania v rozsahu 70,74 % (rozdiel pomeru a neúspechu 85,37 % - 14,63 %).

3.Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalovaný vo výroku I. a S.. z dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. h) z dôvodu, že súd nesprávne posúdil nim vznesenú námietku premlčania, čo odôvodnil poukazom na § 103 OZ a rozhodnutím Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5Co/16/2018.

4.Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (ďalej len odvolací súd) podľa § 34 CSP prejednal odvolanie žalobcu voči napadnutému rozsudku ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a

contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a potvrdil rozsudok vo výroku I. do sumy 192,88 eura spolu s prísl. (§ 387 ods.1 CSP) a v prevyšujúcej časti tohto výroku neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie (§ 389 ods.1 CSP), preto ho, podľa § 388 CSP, zmenil tak, že žalobu nad sumu 192,88 eura s prísl. zamietol.

5. Žalovaný uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ust. zák. alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ust. podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ust. vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

5.1. Súd síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil a na daný skutkový stav ho nesprávne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu nevyvodil správne závery o právach a povinnostiach stranách sporu a to z dôvodu aj právneho názoru vysloveného v zrušujúcom uznesení 5Co 83/2018 z 3.10.2018.

5.2. V dôsledku zaujatia zjednocujúceho stanoviska týkajúceho sa premlčania nároku v prípade predčasného zosplatnenia úveru odvolací súd dospel k odlišnému právnemu posúdeniu prejednávanej veci ako zaujal v citovanom zrušujúcom uznesení.

6. Predmetom konania je zaplatenie sumy 833,22 eura s príslušenstvom titulom zmluvy o úvere uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným.

6.1. Predmetom odvolacieho konania je zaplatenie 227,12 eura s 5,15 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 227,12 eura od 22. 7. 2014 až do zaplatenia (I. výrok napadnutého rozhodnutia) v spolu so závislým výrokom o trovách konania (II. výrok napadnutého rozhodnutia).

6.3. Výrok II., ktorým bola v prevyšujúcej časti žaloba zamietnutá, nebol odvolaním napadnutý a tento výrok nadobudol právoplatnosť podľa § 227 ods.1 CSP

7. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že v prejednávanej veci sa jednoznačne jedná o spotrebiteľskú úverovú zmluvu.

8. Žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania (zároveň nárok žalobcu spochybňoval s poukazom na nedostatky v obsahu zmluvy a neprijateľné zmluvné podmienky v tejto zmluve), preto ako prvé musel súd posúdiť dôvodnosť tejto námietky (a následne v závislosti od výsledku tohto posúdenia v prípade, ak by nárok nebol premlčaný, mohol podrobiť prieskumu obsah zmluvy- ne/prijateľnosť zmluvných podmienok a zákonom požadované náležitosti zmluvy, skúmať rozsah plnenia zo strany právneho predchodcu žalobcu a žalovaného a ustáliť čiastku, ktorá prípadne ostala neuhradená).

9. Odvolací súd dospel k záveru, že uplatnený odvolací dôvod bol naplnený, pretože súd nesprávne posúdil, žalovaným vznesenú námietku premlčania. Súd pri posudzovaní námietky premlčania síce správne aplikoval § 103, § 565 a § 53 ods.9 OZ, avšak tieto nesprávne interpretoval a vyvodil z nich nesprávne právne závery o právach a povinnostiach týkajúcich sa strán sporu.

10. Podstatou odvolacej argumentácie žalovaného je jeho názor, že plynutie premlčacej doby celého dlhu treba odvíjať s poukazom na § 100 ods.1 a § 101 OZ a, že 3-ročná premlčacia doba na uplatnenie práva žalobcovi začala plynúť 8.7.2014, teda odo dňa nasledujúceho po splatnosti celého dlhu. Keďže žalobca podal žalobu 17.7.2017 a 3-ročná premlčacia doba uplynula 8.7.2017, je nárok žalobcu je premlčaný.

11. Podľa § 100 ods.1 OZ sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

12.Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

13.Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

14.Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatností najbližšie nasledujúcej splátky.

15.Podľa § 53 ods.9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16.Vo všeobecnosti premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, v ktorom musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky premlčania podľa § 100 OZ. Premlčacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia. Dĺžku premlčacej doby určuje zákon a pod sankciou neplatnosti nemožno túto dobu zmeniť ani dohodou strán, pričom jej uplynutím dochádza k právnym účinkom premlčania (strata možnosti vynúteného splnenia práva na základe námietky premlčania).

16.1.Z hľadiska prejednávaneho sporu je premlčacia doba trojročná (§ 101 OZ) a nakoľko zo strany veriteľa došlo k vyhláseniu mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru je potrebné aplikovať § 103 OZ.

16.2.V súlade s § 103 OZ. sa upravuje premlčanie v prípade, ak zmluvné strany dohodli plnenie dlhu v splátkach, pričom každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich plynie trojročná premlčacia doba vždy samostatne (§ 103 veta prvá OZ). Uvedené však platí iba vo vzťahu k splátkam, ktoré sa stali splatnými skôr ako veriteľ využil svoje právo v zmysle § 565 OZ požadovať zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku nesplnenia niektorej splátky. V prípade, ak veriteľ využije toto právo, vo vzťahu k celému zosplatenému dlhu (mimo už splatných splátok) nastane situácia upravená v § 103 veta druhá OZ.

16.4.Je nutné pritom zdôrazniť, že aj v danom prípade zosplatenie nemalo vplyv na splatnosť splátok, ktoré sa stali splatnými už skôr. Splátky, ktoré sa už stali splatnými v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 103 veta prvá OZ pred zosplatením celého zostatku dlhu (7.7.2014), ktoré už takýto status nadobudli, teda jednoznačne už boli splatnými, preto aj premlčacia doba vo vzťahu k týmto splátkam už začala plynúť u každej samostatne.

16.5.Pri začiatku plynutia premlčacej lehoty zosplatenému zostatku dlhu je potrebné v prvom rade ustáliť, pre nesplnenie ktorej splátky sa stal zročným celý dlh.

17.Z vykonaného dokazovania je nesporne preukázané, že žalovaný si svoju povinnosť uhrádzať splátky splnil naposledy vo vzťahu k splátke splatnej v mesiaci máj 2014 a prvýkrát si svoju povinnosť nesplnil vo vzťahu k splátke splatnej 15.6.2014 (zaplatil len 21,76 eura, pričom mal zaplatiť 28 eur). Prvá splátka, kvôli ktorej mohlo dôjsť k zosplateniu úveru, je preto splátka splatná 15.6.2014.

17.1.Odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením žalobcu, že celý dlh bol zosplatený ku dňu 7.7.2014 pre nezaplatenie splátky splatnej 15.6.2014, nakoľko vo vzťahu k splátke splatnej 15.6.2014 ku dňu 7.7.2014 nebola ešte splnená podmienka požadovaná § 53 ods.9 OZ. V prípade spotrebiteľskej zmluvy môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 (žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (za súčasného splnenia podmienky, že upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva).

17.2.Možno teda uzavrieť, že vo vzťahu k splátke splatnej 15.6.2014 uvedená podmienka ešte nebola splnená, nakoľko dlžník nebol v omeškaní s úhradou tejto splátky 3 mesiace. Z uvedeného je zrejmé, že táto nesplnená splátka nemohla byť dôvodom zosplatenia.

17.3.Vyššie uvedená podmienka stanovená v § 53 ods.9 OZ by bola v danom prípade splnená až k 15.9.2014 a to iba vo vzťahu k splátke splatnej 15.6.2014.

17.4.V kontexte s uvedeným je nutné uzavrieť, že právny predchodca žalobcu zosplatením úver žalovaného v rozpore so zákonom, preto na takéto zosplatenie nemožno prihliadať ako na platné a žalovaný bol povinný ďalej platiť podľa dohodnutého splátkového kalendára.

18.Z uvedeného dôvodu (neplatného zosplatnenia) je potrebné posudzovať splatnosť každej splátky samostatne podľa § 103 prvá veta OZ.

18.1.Odvolací súd pri posudzovaní splatnosti prihliadal na skutočnosť, že úver bol bezúročný a bezpoplatkov z dôvodov uvedených v bodoch 38. - 44. napadnutého rozsudku, keďže voči II. výroku, ktorým bola v prevyšujúcej časti žaloba zamietnutá, nebolo podané odvolanie.

19.Žaloba bola podaná na súd 17.7.2017, teda všetky splátky, ktoré nadobudli splatnosť pred 17.7.2014 sú premlčané. Ide o splátky splatné 15.7.2014 (č. splátky 26) vo výške 28 eur, 15.6.2014 (č. splátky 25) vo výške 6,24 eura vychádzajúc z predpisu splátok k úveru (č. I. 30) a úverovej zmluvy, kde sú uvedené iné dátumy splatnosti ako žalobca použil v rozpise aktuálneho stavu (č. I. 25).

20.Súd prvej inštancie správne uzavrel v bode 44. rozhodnutia, že žalobca sa predmetnou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia dlžnej časti nesplateného úveru vo výške 833,22 eur s prísl.. Dokazovaním súd vzal za preukázané, že predmetný úver je z dôvodu nesprávne uvedenej výšky RPMN a výšky ročnej úrokovej sadzby bezúročný a bez poplatkov, preto žalobca má nárok len na zaplatenie zvyšnej časti istiny poskytnutého úveru. Úver bol žalovanému poskytnutý vo výške 1 000,- eur, podľa dôkazných listín predložených žalobcom, a to predpisu splátok a aktuálneho stavu úveru ku dňu 7.6.2017, žalovaný uhradil žalobcovi sumu vo výške 772,88 eur. Žalobca má teda nárok na istinu, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom 1 000,- eur mínus splatenou časťou 772,88 eur, čo činí 227,12 eur, ale s prihliadnutím na vznesenú námietku premlčania odvolací súd posúdil, že premlčané sú splátky spolu vo výške 34,24 eura, preto v tejto premlčanej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol a v časti o zaplatenie 192,88 eura odvolaním napadnutý I. výrok potvrdil.

21.Podľa § 396 ods.2 CSP ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

22.Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23.Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24.Žalobca žalobou žiadal priznať 833,22 eura s prísl. a bola mu priznaná suma 192,88 eura s prísl., čo predstavuje 23% úspešnosť (192,88:833,22) a žalovaný bol úspešný v rozsahu 77%, teda celková úspešnosť žalovaného predstavuje 54% (77-23), preto žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy celého konania (prvoinštančného a odvolacieho) v rozsahu 54%, ktorých výška bude určená súdom prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25.Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).